

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, https://tm.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-05-

Nr.

DĖL PATIKSLINTŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. gegužės 9 d. išvadoje Nr. NV-1083 ir Viešojo valdymo grupės 2023 m. gegužės 11 d. rašte NV-1101 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, po 2023 m. gegužės 16 d. ministerijų atstovų tarpinstitucinio pasitarimo Vyriausybei teikia patikslintus Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 2, 9, 17, 23, 24, 35, 39, 56, 57, 59, 60, 64, 66, 68, 69 straipsnių ir keturioliktojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – AĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 4, 5 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – MĮ projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

I. Sprendžiama problema	<p><i>Dėl Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo (toliau – AĮ)</i></p> <p>1) AĮ numatyta, kad užsienio valstybių advokatai, išskyrus Europos Sąjungos valstybių narių teisininkus, verstis advokato veikla Lietuvoje gali pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis. Tačiau AĮ nėra numatyta nuostatų dėl trečiųjų šalių advokatų registravimo, jų teikiamų teisinių paslaugų apimties. Kadangi jiems netaikomos AĮ nuostatos, jie negali naudotis AĮ įtvirtintomis advokatų teisėmis ir veiklos garantijomis, jiems netaikomi advokatų veiklos reikalavimai ar priežiūros (kontrolės) priemonės – drausminė atsakomybė. Atsižvelgiant į tai, galiojantis teisinis reguliavimas nesuteikia galimybės stebėti (rinkti informaciją) apie trečiųjų šalių advokatus, kurie šiuo metu Lietuvoje vykdo teisinių paslaugų teikimo veiklą bei taikyti atsakomybės priemones už netinkamą jos vykdymą;</p> <p>2) AĮ įtvirtinti išbraukimo iš Lietuvos praktikuojančių advokatų sąrašo pagrindai, tačiau nenumatytas išbraukimas advokatui mirus;</p> <p>3) AĮ nenumatyta advokato pareiga mokėti visuotinio advokatų susirinkimo nustatyto dydžio privalomas įmokas;</p> <p>4) AĮ nenumatyta visuotinio advokatų susirinkimo teisė tvirtinti metinį Lietuvos advokatūros finansinių ataskaitų rinkinį ir Advokatų tarybos metinę veiklos ataskaitą ar nustatyti AĮ numatytus asmenų Lietuvos advokatūros funkcijoms atlikti mokėtinus mokesčius (pavyzdžiui, už įrašymą į atitinkamą sąrašą), taip pat neišsamiai nurodytas asmenų, kuriems visuotinis advokatų susirinkimas nustato privalomų mokėti įmokų dydį, sąrašas;</p> <p>5) AĮ nenumatyta galimybė Advokatų tarybos pirmininkui priimti sprendimus dėl išbraukimo iš Lietuvos praktikuojančių advokatų sąrašo ar advokatų padėjėjų sąrašo advokato ar advokato padėjėjo prašymu;</p> <p>6) AĮ numatytas detalus Europos Sąjungos valstybės narės teisininko, pageidaujančio teikti nuolatinės teisinės paslaugas Lietuvoje, Lietuvos advokatūrai pateiktinų dokumentų sąrašas ir jų pateikimo tvarka, įtvirtinta, kad Europos Sąjungos valstybės narės teisininkas išregistruojamas iš Europos</p>
-------------------------	--

	<p>Sąjungos valstybių narių teisininkų, turinčių teisę teikti nuolatinės paslaugas Lietuvoje, sąrašo, jeigu jis pažeidžia AĮ nustatytus advokato profesinės veiklos ar etikos reikalavimus arba praranda Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos jam suteiktą teisininko profesinį vardą, tačiau nenumatyta išregistravimas asmens prašymu arba jam mirus, taip pat nenumatyta galimybė laikinai išbraukti Europos Sąjungos valstybės narės teisininką iš nurodyto sąrašo;</p> <p>7) AĮ neišsamiai apibrėžta Lietuvos advokatūros ir Advokatų tarybos teisė tvarkyti asmens duomenis ir gauti informaciją, taip pat nenurodytas viešai skelbiamos informacijos paskelbimo tikslas, skelbiamų duomenų apimtis ir skelbimo laikotarpis bei duomenų tvarkymo tikslas.</p> <p><i>Dėl Mediacijos įstatymo (toliau – MĮ)</i></p> <p>Šiuo metu MĮ nenumatyta galimybė iš užsienio valstybių atvykusiems mediatoriams, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka yra suteikta laikinoji apsauga, laikinai teikti mediacijos paslaugas Lietuvoje.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>AĮ projektu siekiama:</p> <p><i>1. Numatyti trečiųjų valstybių advokatų teisės teikti teisinės paslaugas Lietuvoje savo profesiniu vardu praktinio įgyvendinimo priemonės.</i></p> <p>Siūloma apibrėžti trečiųjų šalių teisininkų, kuriems būtų taikomos AĮ nuostatos, sąvoką, numatyti šių teisininkų registravimą į Lietuvos advokatūros tvarkomą sąrašą, jų teikiamų teisinių paslaugų apimtį, reikalavimus veiklai ir veiklos priežiūros priemonės.</p> <p>AĮ projekte siūloma numatyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „trečioji šalis“ apimtų valstybes, kurios yra tarptautinių sutarčių (kurių šalys yra Lietuvos Respublika ar Europos Sąjunga) šalys, jeigu šiose tarptautinėse sutartyse numatyta teisė teikti teisinės paslaugas; • teisinis reguliavimas būtų taikomas tik asmenis, įgijusiems teisininko profesinį vardą trečiojoje valstybėje, bei šio vardo dėl persekiojimo netekusiems teisininkams; • taikomas ribojimas, pavyzdžiui, trečiųjų šalių, kurios vykdo agresiją prieš kitas valstybes ir (ar) genocidą, kurios kelia grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui, teisininkams. Taip pat tais atvejais, kai trečiosios šalies teisininkų veiklai ar konkrečiam teisininkui yra taikomos tarptautinės sankcijos arba ribojamosios priemonės; • taikomas reikalavimas atitikti nepriekaištingos reputacijos kriterijus; • taikomas ribojimas teisinių paslaugų apimčiai – teisė teikti teisinės paslaugas, kurios yra susijusios su tos trečiosios šalies nacionaline teise ir (ar) tarptautine teise, o bylų procese dalyvauti tik kartu su Lietuvos advokatu; • taikomas reikalavimas apsidrausti profesinės civilinės atsakomybės draudimu; • taikomos veiklos kontrolės – drausminės atsakomybės nuostatos. <p>Pažymėtina, kad AĮ projektu numatomas teisinis reguliavimas nedarys įtakos trečiųjų šalių piliečių atvykimo ar teisėto buvimo Lietuvoje sąlygoms, t. y., ir trečiųjų šalių advokatams, kaip ir visiems kitiems trečiųjų šalių piliečiams, bus taikomas Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nuostatos.</p> <p><i>2. Atlikti AĮ pakeitimus efektyvesniam šio įstatymo taikymui praktikoje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • patikslinti Advokatų tarybos funkcijas ir suteikti papildomas teises Advokatų tarybos pirmininkui;

	<ul style="list-style-type: none"> • patikslinti visuotinio advokatų susirinkimo funkcijas; • patikslinti nuostatas dėl Europos Sąjungos valstybių narių teisininkų, turinčių teisę teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje; • papildyti dokumentų, kuriuos Lietuvos advokatūrai turi pateikti asmuo, siekiantis būti pripažintas advokatu ar įrašytas į Lietuvos advokatų padėjėjų sąrašą, sąrašą; • patikslinti nuostatas dėl Lietuvos advokatūros ir Advokatų tarybos teisės gauti informaciją, dėl Lietuvos advokatūros viešai skelbiamos informacijos paskelbimo tikslo, skelbiamų duomenų apimtys ir skelbimo laikotarpio bei Lietuvos advokatūros ir Advokatų tarybos tvarkomų duomenų tvarkymo tikslo. <p>MĮ projektu siekiama sudaryti galimybę iš užsienio valstybių atvykusiems mediatoriams laikinai teikti mediacijos paslaugas Lietuvoje, t. y. tol, kol Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka jiems bus suteikta laikinoji apsauga.</p>
III. Priemonių kaštai	Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų Įstatymų projektų įgyvendinimui nereikės.
IV. Nauda visuomenei	AĮ projektu siūlomi pakeitimai įtvirtins aiškų trečiųjų šalių advokatų teisės teikti teisinės paslaugas Lietuvoje savo profesiniu vardu praktinio įgyvendinimo mechanizmą, kuris leis užtikrinti teisinių paslaugų gavėjų interesus bei suteiks galimybę į AĮ taikymo sritį patenkantiems trečiųjų šalių teisininkams naudotis advokatų veiklos garantijomis. MĮ projektu siūlomi pakeitimai leis sudaryti galimybę iš užsienio valstybių atvykusiems mediatoriams, kuriems suteikta laikinoji apsauga, laikinai teikti paslaugas Lietuvoje.

AĮ projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisinių paslaugų politikos grupės (l. e. p. vadovė Aurelija Giedraitytė, tel. 8607 69523, el. p. aurelija.giedraityte@tm.lt, vyriausioji patarėja Neringa Keršienė, tel. 8671 85662, el. p. neringa.kersiene@tm.lt) vyresnioji patarėja Vaida Rudėnaitė (tel. 8671 86277, el. p. vaida.rudenaite@tm.lt). MĮ projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisėkūros politikos grupės (vadovė Jolita Šlikienė, tel. 8614 67611, el. p. jolita.slikiene@tm.lt, koordinuojanti vyriausioji patarėja Reda Gabrilavičiūtė, tel. 8671 85588, el. p. reda.gabrilaviciute@tm.lt) patarėja Samanta Delekaitė (tel. 8671 90 738, el. p. samanta.delekaite@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 2, 9, 17, 23, 24, 35, 39, 56, 57, 59, 60, 64, 66, 68, 69 straipsnių ir keturioliktojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 13 lapų.
2. Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 4, 5 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 9 lapai.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

Vaida Rudėnaitė, tel. +37067186277, el. p. vaida.rudenaite@tm.lt